

Veiledning

Momskompensasjon generell ordning

Lotteri- og
stiftelsestilsynet

Innhold

Mva-kompensasjon for frivillige organisasjoner – veiledning til søknad -----	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1. Avgrensninger i henhold til forskriftens § 7-----	3
1.1 Definisjon av ikke-fortjenestebasert virksomhet (§ 7 sjette ledd)-----	3
1.2 Kostnadsførte ny-, på- og ombyggingskostnader for bygg, anlegg og annen fast eiendom (§ 7 sjuende ledd)-----	4
1.2.1 Skille mellom påkostning og vedlikehold -----	4
1.2.2 Hva blir ansett å være vedlikeholdskostnader?-----	4
1.3. Avskrivinger på aktiverte kostnader på bygg, anlegg og annen fast eiendom (§ 7 sjuende ledd)-----	9
1.4. Drifts- og vedlikeholdskostnader som gjelder bygg, anlegg og annen fast eiendom for utleie til eksterne (§ 7 åttende ledd)-----	9
1.5 Anleggsprosjekt som omfattes av ordningen for mva-kompensasjon for idrettsanlegg (§ 7 niende ledd)	10
2. Fradrag i henhold til forskriftens § 11 – søknad etter forenklet modell -----	11
2.1 Kontantoverføring utland (§ 11 tredje ledd bokstav a) -----	11
2.2. Lønnskostnader knyttet til personell stasjonert i utlandet (§ 11 tredje ledd bokstav b)-----	11
2.3. Totale driftskostnader knyttet til merverdiavgiftspliktig virksomhet (§11 tredje ledd bokstav c) -----	11
2.4. Overføringer til andre organisasjoner, eller overføringer mellom ledd i samme organisasjon (§11 tredje ledd bokstav d)-----	11
2.5. Totale driftskostnader som blir kompensert gjennom den kommunale og fylkeskommunale momskompensasjonsordningen (§ 11 bokstav e)-----	11
3. Kostnader uten rett til kompensasjon i henhold til § 17 – Søknad etter dokumentert modell -----	13
3.1. Mva-kostnader knyttet til mva-pliktig del av virksomheten (§ 17 bokstav a)-----	13
3.2. Mva-kostnader med rett til kompensasjon gjennom den kommunale og fylkeskommunale ordningen (§17 bokstav b)-----	13
3.3. Diverse kostnader uten rett til kompensasjon (§ 17 bokstav c) -----	13
4. Krav til revisor -----	18
4.1 Krav til bruk av registrert eller statsautorisert revisor ved forenklet modell -----	18
4.2 Krav til bruk av registrert eller statsautorisert revisor ved dokumentert modell-----	18

1. Avgrensninger i henhold til forskriftens § 7

Forskriftens § 7 angir kostnader som ikke omfattes av ordningen. Alle søkere, inkludert alle underledd og aksjeselskap som er en del av et sentralledds søknad, skal gjøre vurderinger rundt hvorvidt kostnadene er omfattet av ordningen eller ikke. Her finner dere mer informasjon om hvordan ulike kostnader skal vurderes. Inndelingen er i samsvar med inndelingen av ledd i forskriften. I regnearket som legges ved søknad vil dere også finne igjen de ulike punktene og henvisning til ledd i forskriften

Merk at §7 gjelder både forenklet og dokumentert søknadsmodell, og den gjelder alle organisasjonsledd som søker om mva-kompensasjon.

1.1 Definisjon av ikke-fortjenestebasert virksomhet (§ 7 sjette ledd)

Med begrepet «utenfor den frivillige delen» siktes det til aktiviteter som faller utenfor målgruppen for ordningen eller er av privat karakter.

Med privat karakter mener vi kostnader det er normalt at privatpersoner selv betaler. Ofte blir slike kostnader finansiert med egenandeler. For eksempel ser vi at en del foreninger arrangerer turer med bruk av egenandeler. Til dette vil vi bemerke at tur- og andre kostnader som bærer preg av å være av privat karakter og som dekkes inn ved hjelp av egenandeler, anser vi som en privat kostnad. Den delen av kostnadene som er dekket av egenandeler anser vi for ikke å være organisasjonens kostnad, og derfor heller ikke en del av organisasjonens frivillige virksomhet. Ved å trekke ut inntektsførte egenandeler vil kostnadene som ligger igjen som søknadsgrunnlag, tilsvare den faktiske kostnaden organisasjonen har med aktivitetene.

Andre eksempler på private kostnader kan være en båtforenings kostnad til utbedring av en brygge med private båtplasser, eller en velforenings kostnad med utskifting av postkassestativ.

Offentlige oppgaver og aktiviteter som frivillige lag og organisasjoner utfører på vegne av stat, kommune eller fylkeskommune, faller også utenfor den frivillige delen. Eksempler er helse, undervisnings- eller sosiale tjenester, men også noen ganger mindre oppgaver som veibrøyting og vedlikehold av eiendom.

Med begrepet «fortjenestebasert» siktes det til aktiviteter som er egnet til å generere fortjeneste for dem som står bak aktivitetene.

Med fortjeneste siktes det her til et overskudd som kan utdeles til eieren/medlemmene. Det kan også være andre økonomiske fordeler som for eksempel verdier ved salg/oppløsning eller i form av verdiøkning på private eiendeler.

Med mindre det er iverksatt tiltak som separate regnskap, interne prisfastsettelse- og kostnadsdelingsrutiner og det føres tilsyn med at slike tiltak følges opp av organisasjonene, kan ikke organisasjoner som har fortjenestebasert aktivitet motta momskompensasjon.

En organisasjon kan drive en aktivitet som er egnet til å gå med overskudd. Betingelsen er at overskuddet i sin helhet blir ført tilbake til den frivillige virksomheten. Det må være nedfelt i vedtektene til organisasjonen at et eventuelt overskudd skal tilbakeføres til formålet. Dersom en organisasjon driver virksomhet som generer overskudd som går tilbake til formålet, men har nedfelt i vedtektene at utdelinger kan foretas til eiere/medlemmer, vil organisasjonen ansees som å drive fortjenestebasert virksomhet.

1.2 Kostnadsførte ny-, på- og ombyggingskostnader for bygg, anlegg og annen fast eiendom (§ 7 sjuende ledd)

Ifølge forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner § 7 sjuende ledd blir det ikke gitt kompensasjon for merverdiavgiftskostnader knyttet til ny-, på- og ombyggingskostnader på bygg, anlegg eller annen fast eiendom.

Dette er en generell avgrensning som gjelder både sentral-, regional- og lokale ledd samt enkeltstående søkere og aksjeselskaper. Avgrensningene gjelder også uansett hvilken modell man søker etter. Det blir derimot ytt kompensasjon for vedlikeholdskostnader, så lenge disse ikke gjelder bygg, anlegg eller annen fast eiendom for utleie (se eget punkt).

1.2.1 Skille mellom påkostning og vedlikehold

Når det utføres reparasjoner, vedlikehold, restaurering og lignende vil det oppstå et behov for å skille mellom vedlikehold med rett til kompensasjon og påkostning uten rett til kompensasjon. Kostnader knyttet til rene nybygg og påbygg vil blant annet være påkostninger som ikke gir rett til kompensasjon. Hva som er vedlikeholdskostnader etter forskriften skal vurderes etter hva skatteloven § 6-11 definerer som fradragsberettiget vedlikehold.

1.2.2 Hva blir ansett å være vedlikeholdskostnader?

I Lov om skatt på formue og inntekt § 6-11: Vedlikehold og forsikring av hus, skip og annet driftsmiddel står det følgende:

Det gis fradrag for kostnad til vedlikehold og forsikring av hus samt lignende kostnad for skip, fiskebåt og annet driftsmiddel. Det gis ikke fradrag ved skattefrie bruk av egen bolig eller fritidsbolig, jf. kapittel 7

Hva som er vedlikehold er nærmere omtalt i Lignings-ABC 2015/16:

4 Hva er vedlikehold

Vedlikehold er arbeider som utføres for å bringe formuesobjektet tilbake i den stand det tidligere har vært som nytt. Vedlikehold kan bestå i å gjenopprette slitasje, f.eks. maling av hus, eller reparere skader på formuesobjektet, f.eks. fjerning av forurensede masser i grunnen og utlegging av erstatningsmasse. Modernisering av formuesobjektet kan også i en viss utstrekning anses som vedlikehold. Det er et vilkår for fradrag at det foreligger et visst behov for vedlikehold.

Kostnader til å sette formuesobjektet i en stand som det ikke har hatt tidligere anses i utgangspunktet ikke som vedlikehold. F.eks. vil førstegangs maling av hus ikke være vedlikehold selv om det har gått lang tid siden huset ble oppført. Ved denne bedømmelsen skal en også regne med den stand som nåværende objekt har vært i hos eventuelle tidligere eiere. Således vil en ny eier få bedømt som vedlikehold de samme arbeider som en tidligere eier ville fått, se HRD i Utv. V/243 (Rt. 1940/594). Dette gjelder også for et kjøpt formuesobjekt som har vært så dårlig vedlikeholdt at dette har påvirket kjøpesummen.

Ved vurderingen av om det foreligger vedlikehold, må en ta standpunkt til følgende

- skillet vedlikehold/påkostning, herunder endringer av objektet
- skillet vedlikehold/utskifting av selvstendig formuesobjekt
- skillet vedlikehold/nytt objekt

se nedenfor.

Har formuesobjektet tidligere blitt endret etter at det var nytt, f.eks. bygget på eller ominnredet, er det den endrede stand som skal danne utgangspunktet for vurdering av hva som er vedlikehold.

5 Skillet vedlikehold/påkostning

5.1 Hovedregel

Kostnad til arbeider som ikke er vedlikehold etter definisjonen ovenfor, kan ikke fradragsføres direkte. Kostnader til slike arbeider anses i denne sammenheng som påkostning og kostnadene skal legges til formuesobjektets inngangsverdi (aktiveres), og kommer først til fradrag ved realisasjon/uttak eller eventuelt ved avskrivning. Dette gjelder selv om arbeidet ikke fører til en verdiøkning på formuesobjektet. Påkostning vil således omfatte arbeider som fører formuesobjektet til en bedre stand eller til en annen stand enn den tidligere har vært i, f.eks. tilbygg, moderniseringer eller rene endringer.

5.2 Endring av formuesobjekt, generelt

Arbeider som utelukkende består i endring av et formuesobjekt anses som påkostninger. Dette gjelder selv om endringen ikke innebærer noen standardforbedring eller verdiøkning. For eksempel vil riving av en vegg for å få større rom ikke være vedlikehold, heller ikke for den del som erstatter vedlikehold på den veggen som rives. Flytting av en vegg vil heller ikke være vedlikehold. Likeledes vil kostnadene til å flytte et bad som utgangspunkt bli ansett som påkostninger. Hvis endringsarbeidene skjer i forbindelse med et vedlikeholdsarbeid og ikke fører til merkostnader, kan kostnadene anses som en del av vedlikeholdskostnadene. Som eksempel nevnes at lettvegger må fjernes for å vedlikeholde gulvet. Arbeidet med å sette opp igjen veggene må anses som en del av vedlikeholdskostnadene. Dette gjelder selv om det skjer endringer i rominndelingen, forutsatt at endringen ikke fører til økte kostnader.

En midlertidig endring i bruken av formuesobjektet betyr ikke at formuesobjektet har endret karakter, se også LRD 27. april 2004 (Frostating) i Utv. 2004/681.

Endring som går ut på å omgjøre en tidligere endring, slik at gjenstanden bringes tilbake i sin opprinnelige form og stand, anses heller ikke som vedlikehold. F.eks. vil flytting av en vegg tilbake til opprinnelig sted, ikke være vedlikehold. Likeledes vil ombygging av en boligplattform i oljevirksomhet tilbake til den opprinnelige stand som boreplattform, ikke anses som vedlikehold.

5.3 Forbedring av formuesobjekt, generelt

Arbeider som fører til forbedring av et objekt utover den stand det en gang har vært i, er ikke vedlikehold. Således vil førstegangsmaling av hus ikke være vedlikehold. Det samme gjelder første gangs isolering, f.eks. ved innblåsing av mineralull i vegger på et eldre hus og førstegangskatodisk beskyttelse av betong.

Ved avgjørelsen av om det er skjedd en forbedring må det tas hensyn til utviklingen som har funnet sted i materialbruk mv. siden gjenstanden var ny. Foretas utskifting av eldre deler med nye som etter dagens nivå tilsvarer samme standard (lav, middels eller høy) som formuesobjektet har vært i tidligere, skal hele kostnaden regnes som vedlikehold, jf. FIN 23. september 1975 i Utv. 1975/586. Forutsetningen er at den eldre delen trengte utskifting.

5.4 Forbedring/ending, påkostninger som trer i stedet for vedlikehold

Var det nødvendig å reparere eller vedlikeholde den delen av formuesobjektet som

påkostningsarbeidet utføres på, har skattyteren krav på fradrag for hva det ville ha kostet å utføre reparasjonen eller vedlikeholdet (tenkt vedlikehold). Dette gjelder både hvor påkostningene består i forbedringer og hvor det gjelder endringsarbeider.

Frdraget kan ikke overstige de faktiske kostnader til forbedringen/endringen. Videre må frdraget begrenses til vedlikeholdskostnader innen samme standard som tidligere (lav, middels, høy). Settes det inn ny baderomsinnredning til kr 200 000, mens utskifting av den gamle ville kostet kr 130 000, innrømmes det frdrag for kr 130 000. Hvis det er klart at et forbedringsarbeid/endringsarbeid utføres før det er naturlig ut fra et normalt vedlikeholdsintervall, reduseres frdraget forholdsmessig.

Ved endringsarbeider gis frdrag for tenkt vedlikehold med utgangspunkt i vedlikeholdsbehovet slik formuesgjenstanden var før endringen, basert på den funksjon den aktuelle del av formuesgjenstanden hadde. Dette forutsetter at funksjonen til den aktuelle delen av formuesgjenstanden opprettholdes. Hvis for eksempel et bad flyttes fra et rom i huset til et annet, gis ikke frdrag for merkostnadene forbundet med selve flyttingen, for eksempel ved å bygge om rommet til bad og ved å endre røropplegget. Derimot gis frdrag for tenkt vedlikehold som måtte vært utført på det gamle badet, for eksempel ved utskifting av baderomsinnredningen om den hadde skader eller annet vedlikeholdsbehov. Derimot gis det ikke frdrag hvis det ikke installeres noe nytt bad i bygget.

For eksempel vil utskifting av vedovn til parafinbrenner eller pelletsovn være en påkostning. Det kan gis frdrag for vedlikehold dersom det var nødvendig å skifte ut eller reparere vedovnen, men bare med det beløp dette ville ha kostet. Tilsvarende gjelder hvor det er brukt bedre eller dyrere materialer enn opprinnelig, for eksempel dersom det er brukt glasert takstein istedenfor sementstein.

Legges det ny type kledning, f.eks. plast/ståpanel, utenpå hus av tre, må det vurderes om vedlikehold var nødvendig, og om det nødvendige var maling eller eventuelt utskifting av den tidligere trekledningen. Denne vurderingen må skje i hvert enkelt tilfelle. Dersom trekledningen ikke er av eldre dato, må det være skattyteren som eventuelt skal sannsynliggjøre at det var nødvendig å skifte den ut.

Skiftes et koblet vindu (middels standard tidligere) med et vindu med to lags isolerglass (middels standard i dag), gis det frdrag fullt ut for disse kostnader når det var nødvendig å skifte ut vinduet. Skiftes det derimot ut med et vindu med tre-lags glass (høy standard i dag), må frdraget begrenses til hva det ville koste å skifte ut vinduet med to-lags glass. De resterende kostnader anses som en forbedring som må tillegges formuesobjektets kostpris (aktiveres).

5.5 Spart fremtidig vedlikehold

Det forhold at et arbeid vil føre til mindre vedlikeholdskostnader i fremtiden, gir ikke større rett til kostnadsfradrag som vedlikehold.

5.6 Post for post vs. helhetsvurdering

Ved vurderingen av om det foreligger vedlikehold eller påkostning skal hver post i utgangspunktet vurderes for seg selv. Skiftes det f.eks. ut gulvbelegg, må det vurderes om utskiftningen skal anses som vedlikehold eller påkostning av gulvet. Ved omfattende rehabiliteringsarbeider hvor det ikke er mulig eller uforholdsmessig/vanskelig å foreta en fordeling mellom de enkelte postene, kan det foreta en helhetsvurdering hvor en tar hensyn til eventuell standardforbedring av formuesobjektet som helhet, jf. LRD 22. november 1982 (Eidsivating) i Utv. 1983/36.

5.7 Særlig om dataprogrammer

5.7.1 Generelt

De prinsipper som er beskrevet ovenfor om grensen mellom vedlikehold og påkostning gjelder også ved oppdatering mv. av dataprogrammer. Hver oppdatering må da vurderes konkret mht. om den skal anses som vedlikehold eller påkostning, se nærmere FIN 26. oktober 2011 i Utv. 2011/1487.

5.7.2 Reparasjoner av programfeil og lignende

Reparasjon av programfeil og lignende skal normalt anses som vedlikehold. Er det lagt ut et uferdig produkt på markedet, må det imidlertid vurderes om retting av feil i slike tilfeller skal anses som en del av kostprisen.

5.7.3 Oppdatering av brukergrensesnitt, kapasitet og kompatibilitet mv.

Kostnader til løpende eller periodisk innsats for å oppdatere et dataprogram i takt med den teknologiske utviklingen, skal normalt anses som vedlikehold. Dette gjelder for eksempel endringer i brukergrensesnitt og kapasitet ut fra tidsmessige krav til brukervennlighet og kompatibilitet. Dette skal i praksis gjelde selv om deler av slike kostnader skulle vært ansett som påkostninger ut fra de alminnelige retningslinjer som er beskrevet ovenfor.

5.7.4 Oppdateringer som skyldes endringer i lover og regler mv.

Oppdateringer som skyldes endringer i lover og regler mv. anses som vedlikehold. Dette gjelder for eksempel endringer som gjøres i programmer for innlevering av selvangivelse, regnskap og lignende.

5.7.5 Endringer som tilfører programmet nye funksjoner

Endringer som tilfører programmet nye funksjoner må som utgangspunkt anses som påkostning. Dette gjelder for eksempel hvis et program for levering av selvangivelse for aksjeselskap endres til å gjelde også for enkeltpersonforetak. Det samme gjelder hvis et program for nedlasting av musikk endres til også å gjelde nedlasting av film. Det må imidlertid vurderes om en ny funksjon kan anses som vedlikehold, for eksempel hvor det skjer endringer i brukergrensesnitt og kapasitet ut fra tidsmessige krav til brukervennlighet og kompatibilitet.

6 Skillet vedlikehold/utskifting av selvstendig formuesobjekt

6.1 Generelt

Utskifting av et selvstendig formuesobjekt anses ikke som vedlikehold. Derimot vil utskifting av en del av et formuesobjekt med en ny del av samme slag, være vedlikehold, dersom reparasjon eller vedlikehold av denne er nødvendig.

Det som funksjonelt og fysisk utgjør en enhet må i denne forbindelse anses som ett formuesobjekt. Utskifting av hjul, motor mv. på bil, anses som vedlikehold. På fiskefartøy vil utskifting av kraftblokk, fiskepumpe, ekkolodd, radar, asdic og radiotelefonanlegg som avskrives under ett med båten (saldogruppe skip mv.), anses som vedlikehold. Avskrives disse objektene under driftsløsøre, vil utskifting ikke anses som vedlikehold av fiskefartøyet, men aktiveres som nyinvestering.

På en fast eiendom vil hver atskilt bygning anses som et selvstendig formuesobjekt. En frittstående garasje vil for eksempel anses som et eget formuesobjekt i denne forbindelse. Derimot vil en fløy på en bygning være en del av formuesobjektet (hele bygningen). Rives fløyen f.eks. på grunn av råte, og bygges opp slik den var før, er dette vedlikehold av bygningen som sådan. For avskrivbare bygninger vil faste tekniske installasjoner anses som selvstendige formuesobjekter. Se pkt. 6.2.2.

6.2 Skillet bygning og selvstendig formuesobjekt

6.2.1 Generelt

Kostnader til utskifting eller vedlikehold av følgende gjenstander er normalt fradragsberettiget som kostnader til vedlikehold av bygning

- fastmontert utstyr for oppvarming av bygning, herunder vedovn, panelovn, olje/parafinbrenner, peis, sentralfyrlegg, mv.
- badekar/dusj/håndvask/varmtvannsbereder
- integreerte hvitevarer som ikke kan tas ut ved salg av bygningen uten særskilt avtale
- fastmontert vaskemaskin i felles rom til felles bruk f.eks. i flermannsbolig
- vegg-til-vegg teppe
- markiser, persienner
- felles anlegg for radio/fjernsyn
- heisanlegg
- kjølerom med maskiner
- elektrisk anlegg (til og med kontaktpunkt i vegg eller tak)

For avskrivbare bygg vil heisanlegg, kjølerom med maskiner og elektrisk anlegg som nevnt ovenfor anses som faste tekniske installasjoner. Se nærmere pkt. 6.2.2. Utskifting skal da behandles som utskifting av en selvstendig gjenstand.

Normalt skal følgende gjenstander ikke anses som en del av bygget

- ikke integrerte hvitevarer
- lett demonterbare lamper og produksjonsmaskiner.

6.2.2 Særlig om faste tekniske installasjoner i avskrivbare bygninger

Faste tekniske installasjoner i avskrivbare bygninger skilles ut på egen saldogruppe, se sktl. § 14-41 første ledd bokstav j. Faste tekniske installasjoner vil typisk være varmeanlegg, kjøle- og fryseanlegg, sanitæranlegg, heisanlegg o.l. Nærmere om saldogruppe j, se emnet «Driftsmiddel – avskrivning på/inntektsføring av saldo».

Slike faste installasjoner anses hver for seg som selvstendige formuesobjekter, og ikke som en del av bygget. Utskifting av en fast teknisk installasjon i avskrivbar bygning, skal ikke for noen del behandles som vedlikehold av bygningen, men som nyanskaffelse som skal aktiveres på saldo i saldogruppe j. Vedlikehold av en fast teknisk installasjon kan derimot fradragsføres direkte.

6.3 Beholdning av driftsmidler

Utgangspunktet er at hvert driftsmiddel skal vurderes individuelt i forhold til om det foreligger utskiftning eller vedlikehold. Imidlertid kan driftsmidler unntaksvis vurderes samlet som en beholdning, slik at den totale kostpris aktiveres, se emnet «Driftsmiddel – allment om fradrag for inngangsverdi», pkt. 3.3. Dette kan være aktuelt hvor kostprisen for det enkelte driftsmiddelet ikke overstiger kr 15 000, se sktl. § 14-40 første ledd, slik at driftsmiddelet ikke er aktiveringspliktig på eget grunnlag.

Dersom driftsmidlene anses som beholdning, kan enkeltdriftsmidler skiftes ut og fradragsføres som vedlikehold. Om hele beholdningen av driftsmidler skiftes ut, anses beholdningen som realisert og den nye beholdningen aktiveres. Om beholdningen av driftsmidler utvides, anses det som økning av beholdningen som er aktiveringspliktig.

7 Skillet vedlikehold/nytt objekt

7.1 Generelt

Hvis eiendomsretten til formuesobjektet opphører som følge av at det går tapt eller er tilintetgjort, foreligger det en realisasjon, jf. sktl. § 9-2 første ledd bokstav f. Realisasjon foreligger for eksempel hvis et helt bygg rives eller det går tapt som følge av brann, ras, flom etc. Et bygg anses realisert selv

om eiendomsretten til tomten er i behold og selv om andre tilliggende bygninger på tomten er i behold. Hvor det foreligger realisasjon skal det foretas et gevinst-/tapsoppgjør. Kostnadene til gjenoppbygging anses da som ervervskostnader og skal aktiveres på det nye objektet.

Realisasjon foreligger ikke hvor deler av formuesobjektet er i behold. Dette gjelder selv om det skjer en total rehabilitering av objektet og det bare er mindre deler av objektet, for eksempel grunnmur og deler av reisverket, som er i behold.

Selv om formuesobjektet ikke anses realisert, kan arbeidet på formuesobjektet bli så omfattende at resultatet i realiteten må anses som et nytt objekt. Kostnadene til arbeidet vil da ikke kunne fradras som vedlikehold, men må tillegges objektets inngangsverdi (aktiveres) sammen med opprinnelig inngangsverdi. Vurderingen av om en står overfor et nytt objekt, må skje i forhold til arbeid som har skjedd konsentrert og over et relativt kort tidsrom. Ved vurderingen må det legges vekt både på en fysisk og bygningsteknisk vurdering og en økonomisk betraktning. Det kan foreligge et nytt objekt selv om objektet etter at arbeidet er utført fremstår som en kopi av det opprinnelige, men objektets ytre preg og funksjoner kan ha betydning for vurderingen. Se HRD i Utv. 1999/1400 (Rt. 1999/1303), hvor totalreovering av et bygg ble likestilt med oppføring av et nytt bygg. Se også URD 23. februar 1976 (Nes herredsrett) i Utv. 1976/147 og LRD 29. mai 1995 (Gulating) i Utv. 1995/765.

Pålagt omlegging av kloakk fra et kommunalt anlegg til et annet kommunalt anlegg ble ikke godtatt som vedlikehold i LRD 10. mai 2002 (Frostating) i Utv. 2002/1028.

7.2 Særlig om dataprogrammer

Hvis det foretas større endringer i et dataprogram kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å klassifisere endringen som realisasjon av det gamle og anskaffelse av et nytt program. Dette forutsetter at kun en mindre vesentlig del av programmet slik det fremsto før endringen, er i behold etter endringen.

Løpende videreutvikling av et dataprogram vil normalt ikke medføre at det foreligger noen nyanskaffelse. Se nærmere FIN 26. oktober 2011 i Utv. 2011/1487.

1.3. Avskrivinger på aktiverte kostnader på bygg, anlegg og annen fast eiendom (§ 7 sjuende ledd)

Avskrivinger knyttet til bygg, anlegg og annen fast eiendom skal ikke inngå i grunnlaget for kompensasjon, jf. forskriftens § 7 sjuende ledd. Hensikten med denne posten er at aktiverte kostnader på bygg, anlegg og annen fast eiendom på lik linje med kostnadsførte ny-, på- og ombyggingskostnader på bygg, anlegg og annen fast eiendom ikke skal kompenseres.

Dette er en generell avgrensning som gjelder både sentral-, regional- og lokale ledd samt enkeltstående søkere og aksjeselskaper. Avgrensningene gjelder også uansett hvilken modell man søker etter.

Avskrivinger knyttet til driftsmidler, herunder biler, kontormaskiner o.l. kan likevel inngå i søknadsgrunnlaget etter forenkla modell. Siden avskrivinger er en kostnad uten mva, vil ikke avskrivinger uansett kunne inngå i en dokumentert søknad.

1.4. Drifts- og vedlikeholdskostnader som gjelder bygg, anlegg og annen fast eiendom for utleie til eksterne (§ 7 åttende ledd)

Etter forskriftens § 7 åttende ledd blir det ikke gitt kompensasjon for drifts- og vedlikeholdskostnader knytt til bygg, anlegg eller annen fast eiendom som er leid ut, med unntak av utleie til andre ledd eller aksjeselskap i samme organisasjon, og som kommer innenfor målgruppen for ordningen.

Dette er en generell avgrensning som gjelder både sentral-, regional- og lokale ledd samt enkeltstående søkere og aksjeselskaper. Avgrensningene gjelder også uansett hvilken modell man søker etter.

Dersom bygget, anlegget eller eiendommen leies ut skal man gjøre forholdsmessig fradrag. Dette kan gjøres på forskjellige måter, blant annet på bakgrunn av størrelsen på det utleide arealet eller antall dager i forhold til resten.

Eksempler:

En frivillig organisasjon eier et bygg, der ene halvdel blir benyttet av organisasjonen selv og den andre er leid ut til en ekstern organisasjon. Den frivillige organisasjonen dekker alle kostnader til drift- og vedlikehold av selve bygget. I dette tilfellet skal halvparten av alle drifts- og vedlikeholdskostnader knyttet til bygget trekkes ut av søknadsgrunnlaget.

Et grendalag leier ut grendahuset til konfirmasjoner, bryllup og andre tilstelninger. Grendalaget må gjøre fradrag for kostnader knyttet til de utleide lokalene. Vurderingen kan være skjønnsmessig, men husk å ta hensyn til vedlikeholdskostnader, strøm, kommunale avgifter, renhold osv.

1.5 Anleggsprosjekt som omfattes av ordningen for mva-kompensasjon for idrettsanlegg (§ 7 niende ledd)

Kostnader til anlegg som har mottatt momskompensasjon gjennom ordningen om kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg, skal ikke inngå i søknad om momskompensasjon etter den generelle ordningen.

Hensikten med denne posten er at man ikke skal kunne få kompensasjon på de samme mva-kostnadene flere ganger.

Dette er en generell avgrensning som gjelder både sentral-, regional- og lokale ledd samt enkeltstående søkere og aksjeselskaper. Avgrensningene gjelder også uansett hvilken modell man søker etter.

Rene drifts- og vedlikeholdskostnader som er påløpt i etterkant av byggingen kan imidlertid tas med i søknad om momskompensasjon på varer og tjenester, så sant de ikke påløper i forbindelse med utleie, se punktet om utleie over.

2. Fradrag i henhold til forskriftens § 11 – søknad etter forenklet modell

2.1 Kontantoverføring utland (§ 11 tredje ledd bokstav a)

Kontantoverføringer til egen organisasjon og samarbeidspartnere i utlandet blir ikke kompensert.

Hensikten med denne fradragsposten er at det er merverdiavgiftskostnader betalt i Norge som skal kompenseres.

Det kan, avhengig av interne forhold hos søker, være flere måter å beregne denne fradragsposten. For de organisasjonene som finansierer aktiviteten i utlandet med faste overføringer vil summen av overføringene kunne brukes. Dersom regnskapsføringen er innrettet slik at kostnadene ved utenlandsaktivitetene kan beregnes, kan fradragsposten baseres på faktiske bokførte kostnader knyttet til aktiviteten i utlandet. Varer og tjenester som er importert fra utlandet skal inngå i grunnlaget for søknaden så lenge varen og tjenesten er forbrukt i Norge.

2.2. Lønnskostnader knyttet til personell stasjonert i utlandet (§ 11 tredje ledd bokstav b)

Lønnskostnader knyttet til personell stasjonert i utlandet som ikke er omfattet av punkt om kontantoverføringer blir heller ikke kompensert. Det vil si at lønnskostnader til personell stasjonert i utlandet som blir utbetalt til konto i Norge også skal trekkes fra.

2.3. Totale driftskostnader knyttet til merverdiavgiftspliktig virksomhet (§11 tredje ledd bokstav c)

Totale driftskostnader knyttet til den merverdiavgiftspliktige delen av virksomheten skal trekkes fra.

Hensikten med denne posten er at organisasjonene ikke skal få kompensert mva-kostnader som de allerede har fått refundert gjennom det ordinære mva-systemet.

Med totale driftskostnader menes at alle kostnader som er knyttet til den avgiftspliktige delen av virksomheten skal trekkes fra. Det vil si at det ikke bare er de kostnadene som er avgiftsbelagt som skal trekkes ut, men også alle andre kostnader knyttet til det avgiftspliktige området som lønn, avskrivninger, varer og tjenester, andel husleie, andel felleskostnader og så videre.

2.4. Overføringer til andre organisasjoner, eller overføringer mellom ledd i samme organisasjon (§11 tredje ledd bokstav d)

Overføringer til andre organisasjoner som faller under målgruppen og overføringer mellom ledd i samme organisasjon skal trekkes ut av søknadsgrunnlaget. Hensikten med denne fradragsposten er både å sikre at kompensasjonen går til organisasjoner som kommer inn under ordningen, og å forhindre dobbelkompensasjon.

2.5. Totale driftskostnader som blir kompensert gjennom den kommunale og fylkeskommunale momskompensasjonsordningen (§ 11 bokstav e)

Totale driftskostnader som er kompensasjonsberettiget gjennom lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner skal trekkes ut av grunnlaget. Dette gjelder også for frivillige organisasjoner som på vegne av kommune eller fylkeskommune, utfører helse, undervisnings - eller sosiale tjenester som kommune eller fylkeskommune som er lovpålagt å utføre.

Hensikten med denne posten er at det ikke skal kompenseres for mva-kostnader som allerede er kompensert gjennom den kommunale- og fylkeskommunale mva-ordningen.

Med totale driftskostnader menes at alle kostnader som er knyttet til den avgiftspliktige delen av virksomheten skal trekkes fra. Det vil si at det ikke bare er de kostnadene som er avgiftsbelagt som skal trekkes ut, men også alle andre kostnader knyttet til det avgiftspliktige området som lønn, avskrivninger, varer og tjenester, andel husleie, andel felleskostnader og så videre.

3. Kostnader uten rett til kompensasjon i henhold til § 17 – Søknad etter dokumentert modell

3.1. Mva-kostnader knyttet til mva-pliktig del av virksomheten (§ 17 bokstav a)

Ifølge forskriftens § 17 bokstav a) skal ikke mva-kostnader som er refundert gjennom det ordinære mva-systemet kunne inngå i en søknad om mva-kompensasjon. Dette fordi det ikke skal være mulig å få kompensasjon på mva som allerede er refundert. Det vil si at dersom en organisasjon får refundert alle merverdiavgiftskostnadene sine gjennom det ordinære systemet, så kan den ikke søke om momskompensasjon hos Lotteri- og stiftelsestilsynet.

En organisasjon som har forholdsmessig refusjon av sine merverdiavgiftskostnader gjennom det ordinære mva-systemet, kan få mva-kompensasjon på den delen som ikke er refundert.

3.2. Mva-kostnader med rett til kompensasjon gjennom den kommunale og fylkeskommunale ordningen (§17 bokstav b)

Ifølge forskriftens § 17 bokstav b) skal ikke mva-kostnader som organisasjoner kan få kompensert gjennom det kommunale og fylkeskommunale mva-systemet, kunne inngå i en søknad om mva-kompensasjon. Dette fordi det ikke skal være mulig å få kompensasjon på mva som allerede er kompensert. Det vil si at dersom en organisasjon får eller kan få refundert alle merverdiavgiftskostnadene sine gjennom det kommunale og fylkeskommunale systemet, så kan den ikke søke om momskompensasjon hos Lotteri- og stiftelsestilsynet. Posten gjelder også frivillige organisasjoner som på vegne av kommune eller fylkeskommune produserer helse-, undervisnings- eller sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er lovpålagt å utføre. De skal isteden kunne motta momskompensasjon etter lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.

3.3. Diverse kostnader uten rett til kompensasjon (§ 17 bokstav c)

Mva-kostnader knyttet til servering, personbiler mv. (§ 17 bokstav c)

De som søker etter dokumentert modell får ikke kompensert mva-kostnader som nevnt i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift § 8-3 første ledd og § 8-4 første ledd, herunder bl.a. servering, leie av selskapslokaler i forbindelse med servering og anskaffelse, drift og vedlikehold av personkjøretøy.

Hensikten med denne posten er at man ikke skal kunne få kompensert mva-kostnader gjennom momskompensasjonsordningen, som man heller ikke kan få refundert gjennom det ordinære mva-systemet.

Mer om mva-lova § 8-3 første ledd

I følge forskriften gis det ikke kompensasjon for mva-kostnader knyttet til alle punktene som er nevnt i mva-lova § 8-3 første ledd, og som man etter det ordinære mva-systemet heller ikke kan få refundert. Nedenfor kan man lese mer om dette.

§ 8-3. Andre begrensninger i fradragsretten

(1) Fradragsretten omfatter ikke inngående merverdiavgift på

- a) servering*
- b) kostnader vedrørende leie av selskapslokaler i forbindelse med servering*
- c) kunst og antikviteter, med mindre kjøperen omsetter varer av samme slag i sin virksomhet*
- d) kost til og naturalavlønning av virksomhetens innehaver, ledelse, ansatte og pensjonister*
- e) representasjon*

- f) gaver og varer og tjenester til utdeling i reklameøyemed når verdien ikke er bagatellmessig, likevel slik at det er fradragsrett for varer dersom de utføres til bruk utenfor merverdiavgiftsområdet
- g) oppføring, vedlikehold, innleie og drift av fast eiendom som skal dekke bolig- eller velferdsbehov, herunder løsøre og utstyr til slike eiendommer. Det er likevel fradragsrett for inngående merverdiavgift på oppføring og vedlikehold av bedriftskantiner, herunder løst inventar til bedriftskantiner.

Utvidet kommentar om hvert punkt kan du se mer om nedenfor.

Spesielt om servering

Det gis ikke kompensasjon for kostnader knyttet til servering. Dette gjelder all servering uavhengig av formålet. Videre gis det ikke kompensasjon for kostnader til leie av selskapslokaler i forbindelse med serveringen.

Det gis kompensasjon for kostnader til leie av lokaler i de tilfeller hvor det ikke foregår servering i møtelokalet. Dette inkluderer årsmøter, landsmøter, samlinger, opplæringsvirksomhet osv.

Mer om mva-lova § 8-4 første ledd

I følge forskriften gis det ikke kompensasjon for mva-kostnader knyttet til personkjøretøy som nemnt i mva-lova § 8-4 første ledd, og som man etter det ordinære mva-systemet heller ikke kan få refundert. Nedenfor kan man lese mer om dette.

§ 8-4. Personkjøretøy

(1) Fradragsretten omfatter ikke inngående merverdiavgift på anskaffelse, drift og vedlikehold av personkjøretøy. Det er likevel fradragsrett for inngående merverdiavgift på personkjøretøy til bruk som

- a) salgsvare
- b) utleiekjøretøy i yrkesmessig utleievirksomhet
- c) middel til å transportere personer mot vederlag i persontransportvirksomhet

Utfyllende kommentarer til paragrafene

Nedenfor kan dere lese om utfyllende kommentarer til alle punktene i lovens §§ 8-3 og 8-4. Kommentarene er hentet fra merverdiavgiftshåndboken (jf. Merverdiavgiftshåndboken 11. utg. 2015)

8-3.2 Generelt om andre begrensninger i fradragsretten

§ 8-3 første ledd viderefører deler av tidligere merverdiavgiftslov § 22 første ledd. Fradragsretten for personkjøretøy er regulert i § 8-4.

Tidligere teknikk med henvisning fra § 22 første ledd nr. 3 til merverdiavgiftsloven § 14 tredje og fjerde ledd («svares avgift som ved uttak») er ikke videreført. I stedet er innholdet i sistnevnte bestemmelser tatt inn i henholdsvis § 8-3 og § 8-4 (personkjøretøy).

Bestemmelsen i § 8-3 første ledd avskjærer fradragsretten for inngående avgift på spesielle varer og tjenester til nærmere angitte formål, selv om disse er anskaffet til bruk i den avgiftspliktige virksomheten. Eksempler på slike formål kan være representasjon og velferdstiltak for ansatte. Bruk av varer og tjenester til slike formål blir med andre ord ansett som endelig forbruk. Følgelig angir bestemmelsen begrensninger i den generelle fradragsrett i merverdiavgiftsloven § 8-1.

Kontrollmessige hensyn og ønsket om å hindre misbruk har vært bestemmende ved utformingen av bestemmelsen.

Det finnes unntak fra fradragsnektelsen i § 8-3 første ledd for varer som skal brukes som gaver til utlandet og til utdeling i reklameøyemed i utlandet (siste del av § 8-3 f). Se også omtalen under § 8-3 annet ledd om unntaket fra fradragsnektelsen for varer nevnt i første ledd til bruk for luftfartøy eller

fartøy i utenriks fart.

8-3.3 § 8-3 første ledd bokstav a og b – Servering og leie av selskapslokaler i forbindelse med servering

Det foreligger ikke fradragsrett for inngående avgift på omkostninger vedrørende servering. Fradragsnektelsen omfatter kafé- og restaurantregninger og gjelder både kunder og ansatte.

Videre er det ikke fradrag for inngående avgift på leie av selskapslokaler som nevnt i § 3-11 annet ledd bokstav b, dvs. leie av slike lokaler i forbindelse med servering.

8-3.4 § 8-3 første ledd bokstav c – Kunst og antikviteter

Det er ikke fradragsrett for inngående merverdiavgift ved anskaffelser av kunst og antikviteter, selv om det dreier seg om kunst til utsmykning av arbeidsplassen.

«Kunst» gis her samme innhold som begrepet «kunstverk» som nærmere er behandlet i kap. 3-7.6. Som antikviteter anses etter FMVA § 1-3-4 varer som er mer enn hundre år gamle, og som omfattes av tolltariffens posisjon 97.06.

Registrerte næringsdrivende som omsetter kunst og antikviteter i sin virksomhet, har fradragsrett for inngående avgift i likhet med andre registrerte varehandlere. Når slike næringsdrivende anskaffer kunst til egen privatbolig, skal det gjøres fradrag for inngående avgift på anskaffelsen etter merverdiavgiftsloven § 8-5. Videre skal det betales avgift av omsetningsverdien etter uttaksregelen i § 3-21 første ledd.

Merverdiavgiftsloven § 8-3 første ledd bokstav c ble endret med virkning fra 1. juli 2010. Etter innføringen av avgiftsplikt på omsetning av tjenester i form av adgang til utstillinger i museer og gallerier, jf. merverdiavgiftsloven § 5-9, vil det ved anskaffelse av kunst og antikviteter til slik virksomhet være fradragsrett for inngående avgift, jf. § 8-3 første ledd bokstav c. En omtale av avgiftsplikten for billettinntekter til museer mv. er gitt i kap. 5-9.2.

8-3.5 § 8-3 første ledd bokstav d – Kost og naturalavlønning

Fradragsretten for inngående avgift er avskåret ved kjøp av varer og tjenester som skal brukes til kost og naturalavlønning til virksomhetens innehaver, ledelse, ansatte og pensjonister.

8-3.6 § 8-3 første ledd bokstav e – Representasjon

Fradragsretten er avskåret når varer og tjenester anskaffes til representasjon. Bestemmelsen omfatter alle utgifter i forbindelse med representasjon både overfor kunder og ansatte og gjelder dermed for eksempel julebord, jubileer mv.

8-3.7 § 8-3 første ledd bokstav f – Gaver og varer og tjenester til utdeling i reklameøyemed

Det er ikke fradragsrett for inngående merverdiavgift på gaver, samt varer og tjenester til utdeling i reklameøyemed.

Fradragsnektelsen omfatter ikke varer eller tjenester av bagatellmessig verdi. Dette gjelder også varer utenom det ordinære vareutvalget, jf. KMVA 5382 som er referert nedenfor. Beløpsgrensen ble av Finansdepartementet opprinnelig satt til 10 kroner, og har fra 1. oktober 1985 var på 50 kroner. Bagatellmessig verdi i merverdiavgiftslovens forstand er nå definert til 100 kroner, jf. FMVA § 1-3-6, og refererer seg til alminnelig omsetningsverdi inklusiv merverdiavgift. Det er verdien av den enkelte enhet som er avgjørende for beløpsgrensen.

Det følger av siste del av § 8-3 første ledd bokstav f at fradragsnektelsen heller ikke gjelder varer som skal brukes til gaver eller til utdeling i reklameøyemed utenfor merverdiavgiftsområdet. Vilkåret

er at varen utføres til bruk utenfor merverdiavgiftsområdet. Dette var tidligere regulert i forskrift nr. 24 § 5 første punktum. Med hjemmel i § 8-3 tredje ledd siste punktum er det i FMVA § 8-3-2, som er en videreføring av tidligere forskrift nr. 35 § punkt 3, gitt registrerings- og dokumentasjonsbestemmelser for fradragsretten for gaver mv. som er til bruk utenfor merverdiavgiftsområdet.

Også inngående merverdiavgift på anskaffelse av brosjyrer, kataloger og prislister som utdeles er fradragsberettiget (U 3/70 av 5. november 1970 nr. 7 og Av 10/85 av 24. mai 1985 nr. 6).

Enkeltsaker

Medaljer og diplomer for «lang og tro tjeneste» ansett som utdeling av gaver og dermed ikke fradragsberettiget. (U 2/73 av 27. april 1973 nr. 8)

Det foreligger ikke fradragsrett for inngående avgift på gudmorpresang ved stabelavløpning, da slik presang anses som gave. (U 6/73 av 18. oktober 1973 nr. 7)

Utdeling av gjenstander utenfor det ordinære vareutvalg ved kjøp av bestemte varekvanta, ansett anskaffet for utdeling som gave. (Av 20/79 av 27. september 1979 nr. 9)

8-3.8 § 8-3 første ledd bokstav g – Fast eiendom som skal dekke bolig- eller velferdsformål

Fradragsretten for inngående avgift er avskåret når varer og tjenester anskaffes til bruk ved arbeid på og drift av fast eiendom som skal dekke boligbehov, fritids-, ferie- eller andre velferdsbehov, herunder løsøre og utstyr til slike eiendommer. Fradragsnektelsen gjelder ikke oppføring og vedlikehold av bedriftskantiner samt løst inventar til disse. Når det gjelder løst inventar, foreligger også fradragsrett for utstyr til legekontor for ansatte. Anskaffelser til arbeid på og drift av for eksempel campingtilhengere, flyttbare brakker og lignende, omfattes ikke av fradragsnekt etter bestemmelsen i § 8-3 første ledd bokstav g selv om disse brukes til bolig- eller velferdsformål. Dette følger av at bestemmelsen kun gjelder fast eiendom.

8-4.2 § 8-4 første ledd første punktum – Fradragsretten for personkjøretøy

Fradragsretten er som utgangspunkt etter merverdiavgiftsloven § 8-4 første ledd første punktum avskåret for inngående avgift på anskaffelse, vedlikehold, bruk (herunder leie/leasing) og drift av personkjøretøy, herunder varebil klasse 1 og campingtilhenger, selv om anskaffelsen er til bruk i avgiftspliktig virksomhet. Det foreligger tre unntak fra denne hovedregelen, nemlig for personkjøretøy anskaffet som salgsvare, til bruk i yrkesmessig utleievirksomhet eller som middel i personbefordring mot vederlag. Se nærmere om disse unntakene nedenfor under omtalen av § 8-4 første ledd annet punktum i kap. 8-4.3.

Uttrykket *personkjøretøy* er med hjemmel i merverdiavgiftsloven § 1-3 annet ledd bokstav a definert i FMVA § 1-3-1. Se nærmere omtale under kap. 1-3.14.2.

Avgiftssubjekt kan etter FMVA § 1-3-1 annet ledd til enhver tid eie én beltemotorsykkel (snøscooter) uten at denne blir regnet som personkjøretøy. Ny beltemotorsykkel kan tidligst anskaffes etter 24 måneder. Dette innebærer at ved kjøp av ny beltemotorsykkel vil det ikke lenger være fradragsrett for inngående merverdiavgift på drift og vedlikehold av den gamle.

Skattedirektoratet presiserer i F 12. desember 2014 at en sykkel (tråsykkel) anses som personkjøretøy, mens ståhjuling (Segway) og el-sykkel faller utenfor definisjonen av personkjøretøy (fradragsrett er dermed ikke avskåret etter § 8-4).

Varebil klasse 1 ble likestilt med personkjøretøy i merverdiavgiftsregelverket med virkning fra 1. juli 2004. Endringen er nærmere omtalt i SKD 7/04 og SKD 8/04.

I forbindelse med at varebil klasse 1 ble likestilt med personkjøretøy fra 1. juli 2004, ble det reist spørsmål om avgiftspliktige som leide/leaset varebil klasse 1 vil ha fradragsrett for inngående avgift på leievederlag som påløper etter 1. juli 2004, dersom utleieselskapet har anskaffet (registrert) kjøretøyet før dette tidspunktet. Finansdepartementet uttalte at leietakere/lesere vil ha fradragsrett for avgift på leievederlaget i slike tilfeller, såfremt leieavtalen er inngått før 1. juli 2004 og leieforholdet er påbegynt før dette tidspunkt, jf. F 27. september 2004. Leietakeres fradragsrett for inngående merverdiavgift på andre driftsutgifter mv. som oppstår etter 1. juli 2004, vil imidlertid være avskåret på samme måte som for personkjøretøy, uavhengig av om kjøretøyet som leies ut, er anskaffet før eller 1. juli 2004.

Virksomhet med personbefordring ble avgiftspliktig med virkning fra 1. mars 2004. Dette medfører at inngående avgift på anskaffelse og drift av andre kjøretøy enn personkjøretøy til bruk i avgiftspliktig virksomhet er fradragsberettiget, for eksempel en varebil klasse 2 som benyttes for å frakte virksomhetens ansatte. Før 1. mars 2004 forelå det kun fradrag for inngående avgift på den delen av bruken av vare bilen som ble benyttet til å frakte varer, utstyr mv. Hovedregelen er imidlertid som nevnt innledningsvis, at inngående merverdiavgift på anskaffelse og drift av personkjøretøy ikke er fradragsberettiget. Dette gjelder uten hensyn til bruken av kjøretøyet. Regelen er begrunnet i de betydelige kontrollproblemer som gjør seg gjeldende i forhold til privat bruk av personkjøretøy.

8-4.3 § 8-4 første ledd annet punktum – Fradragsrett for personkjøretøy ved nærmere bestemt bruk

Unntakene fra hovedregelen om ingen fradragsrett for inngående avgift på personkjøretøy, finner vi altså i merverdiavgiftsloven § 8-4 første ledd annet punktum bokstav a til c.

Etter § 8-4 første ledd bokstav a kan inngående avgift fradragsføres ved anskaffelse av personkjøretøy for videresalg (jf. imidlertid fritaket i § 6-6 annet ledd første punktum). Unntaket kom inn i loven med virkning fra 1. mars 2004, men er en kodifisering av tidligere forvaltningspraksis. Fradragsretten gjelder også anskaffelser til vedlikehold og reparasjoner, samt klargjøring av slike kjøretøyer. I en uttalelse til Sivilombudsmannen har Finansdepartementet uttalt at virksomhet med salg av personkjøretøyer har fradragsrett for inngående avgift på drivstoff som er brukt ved forflytninger av kjøretøyer (som er salgsvarer) fra lager/importsted til utsalgssted/leveringssted. Enkelte spørsmål om avgiftsbehandling av drivstoff i tilknytning til virksomhet med salg av personkjøretøy (herunder demonstrasjonskjøretøy) er nærmere behandlet i Skattedirektoratets brev av 16. november 2005 til et advokatkontor.

Videre kan inngående merverdiavgift etter § 8-4 første ledd bokstav b fradragsføres ved anskaffelse av personkjøretøy til bruk som utleiekjøretøy i yrkesmessig utleievirksomhet. Spørsmål om det foreligger yrkesmessig utleievirksomhet har vært oppe i en del enkeltsaker.

4. Krav til revisor

4.1 Krav til bruk av registrert eller statsautorisert revisor ved forenklet modell

Alle søkere skal ifølge forskriften ha revidert regnskap, men i noen tilfeller kan de bruke organisasjonens tillitsvalgte revisor som ikke er kommunerevisor, registrert revisor, eller statsautorisert revisor.

Revisjonsberetning

Se i tabellen nedenfor hvilke krav som gjelder for din organisasjon. Der det står JA, må dere bruke kommunerevisor, registrert revisor, eller statsautorisert revisor.

Revisorrapport

Ikke alle trenger å levere ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger. Det gjelder bare i de tilfellene hvor det står JA i tabellen nedenfor. Underledd og aksjeselskaper skal levere sin rapport til sentralledet.

Type søker	Krav om revisjonsmelding (revisjon av regnskapet)	Krav om revisorrapport (avtalte kontrollhandlinger)
Enkeltstående søkar med driftskostnader under 5 mill. kr	Ja, men kan bruke vald revisor	NEI
Enkeltstående søkar med driftskostnader på 5 mill. kr eller over	JA	JA
Sentralledd med driftskostnader under 5 mill. kr	Ja, men kan bruke vald revisor	JA
Sentralledd med driftskostnader over 5 mill. kr	JA	JA
Regionalledd med driftskostnader under 5 mill. kr	Ja, men kan bruke vald revisor	NEI
Regionalledd med driftskostnader på 5 mill. kr eller over	JA	JA
Lokalledd med driftskostnader under 5 mill. kr	Ja, men kan bruke vald revisor	NEI
Lokalledd med driftskostnader på 5 mill. kr eller over	JA	JA
Aksjeselskap med driftskostnader under 5 mill. kr	Ja, men kan bruke vald revisor	NEI
Aksjeselskap med driftskostnader over 5 mill. kr	JA	JA

4.2 Krav til bruk av registrert eller statsautorisert revisor ved dokumentert modell

Alle søkere skal ifølge forskriften ha revidert regnskap, men i noen tilfeller kan de bruke organisasjonens tillitsvalgte revisor som ikke er kommunerevisor, registrert revisor, eller statsautorisert revisor.

Revisjonsberetning

Se i tabellen nedenfor hvilke krav som gjelder for din organisasjon. Der det står JA, skal dere bruke kommunerevisor, registrert revisor, eller statsautorisert revisor.

Revisorrapport

Noen søkere skal etter den dokumenterte modellen levere revisorrapport (ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger) fra registrert eller statsautorisert revisor. Dette gjelder enkeltstående søkere, underledd og aksjeselskap med over tre millioner i totale driftskostnader, samt alle sentralledd som søker på vegne av underledd. Underledd og aksjeselskaper skal levere sin rapport til sentralledet.

Type søker	Krav om revisjonsmelding (revisjon av regnskapet)	Krav om revisorrapport (avtalte kontrollhandlinger)
Enkeltstående søker med over 3 mill. kr i driftskostnader	JA	JA
Enkeltstående søker med under 3 mill. kr i driftskostnader	Ja, men kan bruke vald revisor	NEI
Sentralledd med over 3 mill. kr i driftskostnader	JA	JA
Sentralledd med under 3 mill. kr i driftskostnader	Ja, men kan bruke vald revisor	JA
Regionalledd med over 3 mill. kr i driftskostnader	JA	JA
Regionalledd med under 3 mill. kr i driftskostnader	Ja, men kan bruke vald revisor	NEI
Lokalledd med over 3 mill. kr i driftskostnader	JA	JA
Lokalledd med under 3 mill. kr i driftskostnader	Ja, men kan bruke vald revisor	NEI
Aksjeselskap med over 3 mill. kr i driftskostnader	JA	JA
Aksjeselskap med under 3 mill. kr i driftskostnader	Ja, men kan bruke vald revisor	NEI